

- brane from patients with rheumatoid arthritis. *Ann Rheum Dis* 1995; 54: 654-61.
12. Van der Lubbe PA, Dijkmans BAC, Markusse HM, Nässander U, Breedveld FC. A randomized, double-blind, placebo-controlled study of CD4 monoclonal antibody therapy in early rheumatoid arthritis. *Arthritis Rheum* 1995; 38: 1079-1106.
 14. Arend WP, Dayer JM. Inhibition of the production and effects of interleukin-1 and tumor necrosis factor α in rheumatoid arthritis. *Arthritis Rheum* 1995; 38: 151-60.
 15. Feldmann M, Brennan FM, Maini RN. Role of cytokines in rheumatoid arthritis. *Ann Rev Immunol* 1996; 14: 397-440.
 16. Bondeson J. Effects of disease-modifying antirheumatic drugs on macrophage signal transduction and the induction of proinflammatory cytokines [dissertation]. Lund: Lunds universitet, 1996.
 17. Bondeson J. The mechanisms of action of disease-modifying antirheumatic drugs. A review with emphasis on macrophage signal transduction and the induction of proinflammatory cytokines. *Gen Pharmacol*. Under publ.
 19. Campion GV, Lebsack ME, Lookabaugh J, Gordon G, Catalano M and the IL-1Ra Arthritis Study Group. Dose-range and dose-frequency study of recombinant human interleukin-1 receptor antagonist in patients with rheumatoid arthritis. *Arthritis Rheum* 1996; 39: 1092-1101.
 20. Brennan FM, Chantry D, Jackson A, Maini R, Feldmann M. Inhibitory effect of TNF α antibodies on synovial cell interleukin-1 production in rheumatoid arthritis. *Lancet* 1989; 2: 244-7.
 21. Plows D, Probert L, Georgopoulos S, Alexopoulou L, Kollias G. The role of tumour necrosis factor (TNF) in arthritis: studies in transgenic mice. *Rheumatology in Europe* 1995; 24 (2 suppl): 51-4.
 22. Elliott MJ, Maini RN, Feldmann M, Long-Fox A, Charles P, Katsikis P et al. Treatment of rheumatoid arthritis with chimeric monoclonal antibodies to tumor necrosis factor α . *Arthritis Rheum* 1993; 36: 1681-90.
 23. Elliott MJ, Maini RN, Feldmann M, Kalden JR, Antoni C, Smolen JS et al. Randomized double-blind comparison of chimeric monoclonal antibody to tumour necrosis factor α (cA2) versus placebo in rheumatoid arthritis. *Lancet* 1994; 344: 1105-10.
 24. Walmsley M, Katsikis PD, Abney E, Parry S, Williams RO, Maini RN et al. IL-10 inhibits progression of established collagen-induced arthritis. *Arthritis Rheum* 1996; 39: 495-503.
 25. Kolls J, Peppel K, Silva M, Beutler B. Prolonged and effective blockade of tumor necrosis factor activity through adenovirus-mediated gene transfer. *Proc Natl Acad Sci USA* 1994; 91: 215-9.
 29. Wrighton CJ, Hofer-Warbinek R, Moll T, Eytner R, Bach FH, de Martin R. Inhibition of endothelial cell activation by adenovirus-mediated expression of IkBa, an inhibitor of the transcription factor NF-kB. *J Exp Med* 1996; 183: 1013-22.
 30. Chernajovsky Y, Feldmann M, Maini RN. Gene therapy of rheumatoid arthritis via cytokine regulation: future perspectives. *Br Med Bull* 1995; 51: 503-16.

En fullständig referenslista kan rekvireras från Jan Bondeson, Institutionen för cell- och molekylärbiologi, Lunds universitet, Box 94, 221 00 Lund.

Se även medicinsk kommentar i detta nummer.

Summary

New ways of treating rheumatoid arthritis (1 and 2)

Jan Bondeson

Läkartidningen 1996; 93: 42-5.

This review, which is the second part of an abstract from a book-length work in English [16, 17], describes the great advances made in the treatment of rheumatoid arthritis. After the failure of anti-CD4 therapy, the macrophage has gained prominence as the prime mover in rheumatoid synovitis. The proinflammatory, macrophage-derived cytokine tumor necrosis factor α has in particular been implicated as an important therapeutic target. The clinical trials carried out with antibodies against this cytokine, as well as various approaches towards cytokine-modulating gene therapy in rheumatoid arthritis, are described.

SMITTYNYTT

HIV-utbrott i Vitryssland

Vid ett möte i Riga i mitten av december beskrev deltagare från Vitryssland och personal från UNAIDS ett tidigare endast ryktesvis omnämnt utbrott av HIV-infektion i Svetlogorsk i sydöstra Vitryssland. Staden har en befolkning på endast 70 000 personer, av vilka dock flera tusen uppgavs vara injektionsmissbrukare. Uppenbarligen framställde man där en egen opiumdekokt från vallmo som antingen importerats eller möjligen odlats på platsen. Injektionsvätskan förefaller därför vara måttligt ren, och flera dödsfall vid injektion rapporterades också.

Från början av 1996 provtogs ett 25-tal injektionsmissbrukare varje månad för HIV, utan att någon var positiv. I maj/juni kom det första positiva provet, och man startade då en mer omfattande provtagning. I september hade 200 positiva personer rapporterats och i början av december 750, av totalt ca 1 500 provtagna.

Detta utbrott visar än en gång hur snabbt HIV kan spridas när det kommer in i en missbrukarpopulation. Liknande höga incidenser finns rapporterade från Edinburgh, Bangkok, och även från heroinmissbrukare i Stockholm. Diskussionen på mötet handlade om hur man med rådgivning, uppsökande verksamhet och utdelning av rena sprutor skulle kunna hejda utbrottet i Svetlogorsk.

Shigellos från Gambia

Minst sex svenska resenärer till Gambia har kommit hem med dysenteri under första hälften av december. Av fyra typade stammar var tre sonnei, och en dysenteriae typ 4. Smittkällan var den 16 december ännu inte lokaliserad, så fler fall kan bli aktuella.

Vaccination inför Hajj

Vi vill påminna om att pilgrimssången till Mecka nu närmar sig. Hajj, arabiska för denna vallfärd, infaller inte förrän i april, men början av året är högsäsong även för Umrah-resor. Saudiska myndigheter kräver intyg på att inresande är vaccinerade mot meningokocker grupp A och C. Vaccinationen skall ha givits mer än 10 dagar men mindre än 3 år före ankomsten. (För barn under 2 år gäller speciella regler.)

*Epidemiologiska enheten,
Smittskyddsinstitutet*